

ПРЫБРАЦЦА, ІДУЧЫ ПА ВЕДЫ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Па добрай традыцыі, вачасе сезонных школьных распродажаў у розных крамах прыдуманы сімпатычныя актыўнасці для школьнікаў і іх бацькоў: паказы школьных калекцый, інтэрактыўныя гульні, віктарыны з уручэннем падарункаў, розыгрышы прызоў. Ёсць і скідкі, і бясплатныя паслугі — напрыклад, з 1 па 31 жніўня бясплатная дробная «падгонка» швейных вырабаў сукенкава-касцюмнага асартыменту прапануецца ў сталічных ўнівермагах «Беларусь», «ЦУМ Мінск» і ГД «На Нямізе».

Модныя дзеткі

Новыя школьныя калекцыі рыхтаваліся яшчэ з мінулай восені, расказала **старшыня канцэрна «Беллегпрам» Таццяна ЛУГІНА**. — У 2024-25 навучальны год уваходзім з новымі напрацоўкамі: каля 300 мадэляў былі распрацаваны для дзяцей, — распавяла яна. — У цэлым каля мільёна ста вырабаў мы падрыхтавалі да гэтага гандлёвага сезону, і 65-70 % ужо знаходзяцца на паліцах крам.

Трэнд апошніх гадоў у дзіцячым і падлеткавым адзенні (гэта паказваюць пікі продажаў) — мадэлі з трыкатажу або камбінаваныя, дзе выкарыстаны як трыкатажныя, так і тэкстыльныя палотны, дадала Таццяна Лугіна. Што да моды, то сёння ў дзяцей і падлеткаў вельмі папулярныя бомберы замест класічных пінжакоў.

— Таму бомберы сістэмна ўвайшлі ў нашы новыя калекцыі, — падкрэсліла яна.

Акрамя фірменных магазінаў, новыя калекцыі ад брэндаў «Беллегпрам» можна набыць ва ўсіх універмагах і гандлёвых сетках краіны. Асабліва ўвага сёлета ўдзяляецца рэалізацыі школьных калекцый у сістэме «Белкаапсаюз», расказала Таццяна Лугіна, каб у невялікіх населеных пунктах у пакупніка таксама быў шырокі выбар па кожным элеменце школьнага адзення. Продажы ажыццяўляюцца і праз інтэрнэт-гандаль. Акрамя таго, новыя калекцыі «Беллегпрам» можна набыць на школьных кірмашах, дзе бацькі могуць хутка і зручна знайсці ўсё неабходнае для сваіх школьнікаў. Так, з 27 ліпеня па 5 верасня такі кірмаш праходзіць у Гродне, 10 жніўня — пачнецца ў Маладзечне, а 16 жніўня — у Баранавічах. На 17 жніўня запланаваны школьны кірмаш у Шаркаўшчыне, Слуцку, Салігорску, на 18-е — у Шчучыне і Лоеве, на 24-е — у Жодзіна і аграгарадку Лясны, расказала **начальнік упраўлення ўнутранага гандлю і выставачнай дзейнасці Канцэрна «Беллегпрам» Вольга ГРАБЕНЯ**.

— Мы разумеем, што мода для малодшых школьнікаў, сярэдніх класаў і падлеткаў моцна адроз-

Фота БелТА

ніваецца, — падкрэсліла Таццяна Лугіна.

Таму ў калекцыях прадпрыемстваў «Беллегпрама» — вельмі розныя лукі, нават калі яны выкананы ў адной каляровай гаме: а як правіла, для школьнага адзення найбольш папулярнай застаецца сіняя палітра.

У новых школьных калекцыях — вялікая колькасць сарафанаў рознай канструкцыі і даўжыні, розных фасонаў блузкі і вадалазкі па дэмакратычнай цане. Напрыклад, вадалазка са здымнымі аздобнымі элементамі (карункамі) абдызецца бацькам у 35-40 рублёў. У асартыменце — самыя розныя фасоны штаноў для дзяўчынак і хлопчыкаў, ад класічных і завужаных да модных цяпер палатна. Папулярныя ў апошнія гады спадніцы-сонца і спаднічкі-клэш, а таксама з плісці ці складкамі рознай шырыні. Усё гэта ёсць на паліцах магазінаў, рэзюмавала Таццяна Лугіна. Больш за тое, калі ў дзіцяці ёсць індывідуальныя асаблівасці фігуры (так званыя «нестандартныя памеры»), прадпрыемствы канцэрна «Беллегпрам» могуць прыняць заказ і пашыць мадэль для канкрэтнага школьніка.

— Распрацоўваючы калекцыі для розных узростаў, дызайнеры ўлічвалі і асаблівасці целаскладу дзяцей, і, вядома ж, іх рухомасць, — дадала Таццяна Лугіна.

Таму пільная ўвага ўдзялялася тканінам, з якіх выраблялася школьнае адзенне.

— Шырока прадстаўлены тканіны ад «Камволь», дзе да 30% воўны, а таксама вялікая колькасць вырабаў у полівіскозных тканінах і трыкатаж (а гэта баваўна, баваўняна-поліэфірныя ніткі), — звярнула ўвагу яна.

Пры выбары тканін значэнне было нададзена іх паветрапронікальнасці, гіграскапічнасці і зносаўстойлівасці, бо школьнае адзенне дзятва і падлеткі носяць штодня. А каб была магчымасць выглядаць разнастайна, прадугледжана вялікая колькасць здымных элементаў.

І яшчэ адзін важны нюанс: — Мы ўлічылі вопыт мінулых гадоў, і ў калекцыях прысутнічаюць

мадэлі штаноў і спадніц з рэгуляванай таліяй.

Прадугледжана і магчымасць для мам лёгка «адпусціць даўжыню» вырабу. Калі за год дзеці падрастаюць, іх школьнае адзенне можа «падрасці» разам з імі.

— І вельмі важны крытэрыі пры распрацоўцы нашых калекцый і запуску іх у вытворчасць — цэнаўтварэнне, — сказала Таццяна Лугіна. — Бацькі павінны прыйсці ў краму і знайсці для сваіх школьнікаў не толькі прыгожыя і зручныя рэчы, але і прымальныя па цане. Вялікую ўвагу ўдзяляем і гандлёвай надбаўцы. Нягледзячы на тое, што фірменныя крамы нашых прадпрыемстваў вызвалены ад рэгулявання гандлёвай надбаўкі, мы палічылі неабходным парэкамендаваць стрымліваць яе для школьнага асартыменту ў памеры 30 %.

Колькі «каштуе» школьнік?

Таварныя секцыі ўжо аформлены ва ўсіх магазінах краіны. Ёсць асобныя зоны «Для першакласніка». А агульная колькасць школьных кірмашоў перавысіць 170, сказала **начальнік упраўлення арганізацыі гандлю і грамадскага харчавання Міністэрства антываганальнага рэгулявання і гандлю Наталля МЕЛЬНІКАВА**.

— Уся інфармацыя аб правядзенні такіх мерапрыемстваў ёсць на сайтах гандлёвых аб'ектаў, аблвыканкамаў, Мінгарвыканкама, гар- і райвыканкамаў, — адзначыла яна.

Сёлета арыенціраваны сярэдні кошт камплектаў адзення дзелавага стылю і абутку для школьнікаў складае ад 120 да 620 рублёў, расказала спецыяліст. Прыкладны кошт адзення і абутку для малодшых класаў — ад 120 да 600 рублёў, для сярэдніх класаў — ад 180 да 580 рублёў, бацькам старшакласнікаў давядзецца выкласці ад 170 да 620 рублёў, падлічылі ў МАРГ. Арыенціраваны кошт аптымальнага набору школьна-письмовых і канцылярскіх прылад складзе да 270 рублёў для малод-

шых класаў і да 260 рублёў для старшакласнікаў.

Танней ці даражэй — выбіраць бацькам. Выбар ёсць, і гэта галоўнае.

Сёння гандаль прапануе школьнікам каля 180 мадэляў адзення дзелавага стылю для дзяўчынак і дзяўчат-старшакласніц, і крыху менш — каля 160 — мадэляў для хлопчыкаў і юнакоў. А таксама больш за сотню мадэляў заплечнікаў, школьных сумак і ранцаў, шырокі асартымент абутку і канцылярскіх прылад. Прычым на 90 % (па Мінску — на 95 %) пакупніцкі попыт у адзенні для навучэнцаў забяспечаны айчынным вытворцам. 75 % трыкатажу ў школьных секцыях — таксама беларускай вытворчасці, як і 50 % абутку. Найбольш запатрабаванымі гэтым летам сталі калекцыі «Калінкі» і «Славянкі», а таксама «Надэкс», Жлобінскай швейнай фабрыкі, «БелКрэда», «Палесся», «Світанка», «8 Сакавіка», «Купалінкі», «Галантэй» і г. д.

— Устаноўлены гранічныя гандлёвыя надбаўкі на адзенне для дзяцей, — распавяла Наталля Мельнікава. — Для імпарцёраў гэта 40 %, як і для айчынных вытворцаў.

На дзіцячы абутак такая надбаўка складае 30 % для імпарцёраў і 40 % — для айчынных вытворцаў, на пісьмовыя і канцылярскія прылады, адпаведна, 20 і 30 %, на заплечнікі і ранцы вучнёўскія — 30 % для беларускіх і замежных тавараў.

— У сярэднім у крамах памер гандлёвай надбаўкі на школьны асартымент з улікам акцый і скідак складае прыкладна 23 %, — адзначыла прадстаўнік МАРГ.

Па рэгіёнах сума, якую бацькам трэба будзе выдаткаваць на «набор школьніка», вар'іруецца.

— Сёння танней абыходзіцца школьная «экіпіроўка» ў рэгіёнах з меншай колькасцю насельніцтва, — сказала спецыяліст. — У Мінску і сталічнай вобласці цэны вышэйшыя.

У сталіцы арыенціраваны кошт аптымальнай «экіпіроўкі» для малодшых класаў — 320—1200 рублёў, для старэйшых класаў — 390—1300 рублёў, адзначыла **намеснік генеральнага дырэктара прадпрыемства «Сталічны гандаль і паслугі» Алена ЦАРЫКАВА**.

— Кошт школьнай экіпіроўкі ў бягучым годзе ў параўнанні з мінулымі гадамі, з улікам пастановы № 713 «Аб рэгуляванні цэн», знізіўся па асобных катэгорыях на 4—14 %, — дадала яна.

Для зніжэння цэнавай нагрукі на пакупнікоў у крамах на пастаяннай аснове праводзяцца сумесныя з вытворцамі і пастаўшчыкамі мерапрыемствы па продажы тавараў са скідкамі, адзначыла Наталля Мельнікава. Прапануюцца пра-

грамы крэдытавання і растэрмінаўкі як за кошт уласных сродкаў гандлю, так і за кошт сродкаў вытворцы. Ёсць магчымасць скарыстацца банкаўскімі картамі растэрмінаўкі (Халва, Магніт, Картафан). Набыць тавары для школьнікаў у гандлёвых аб'ектах можна з прыцягненнем банкаўскіх крэдытаў на некалькі месяцаў. І, вядома, універмагі і гандлёвыя цэнтры праводзяць акцыі са скідкамі ад 15 да 30 %. Напрыклад, такія мерапрыемствы запланаваны прадпрыемствамі Спажыўкааперацыі (зніжка ад 5 да 15 %). А школьныя калекцыі мінулых гадоў у шэрагу магазінаў краіны можна набыць на скідкі да 50 %.

Акрамя таго, у шэрагу ўнівермагаў прадугледжаны дысконтныя карты, а для аказання адраснай сацыяльнай дапамогі (шматдзетным сем'ям і сем'ям, якія выходзяць дзяцей-інвалідаў) пры прад'яўленні пацвярджальных дакументаў можна атрымаць дадатковую зніжку на школьны асартымент.

Прадбачлівыя бацькі ўжо, не спяшаючыся, купляюць усё да школы, але самая гарачая пара ў аддзелах для школьнікаў пачнецца, зразумела, у канцы жніўня. Прадстаўнікі гандлю запэўнілі: усім усяго хоціць. З 1 жніўня МАРГ пачаў шырокамаштабны маніторынг арганізацыі гандлю па наяўнасці тавараў школьнага асартыменту. Акрамя таго, увесь жнівень спецыялісты Міністэрства гандлю будучы аналізаваць і рознічныя кошты на школьныя тавары.

Да пытання аб форме

Не забыўся гандаль і аб асартыменце швейных вырабаў, якія школы і гімназіі абралі ў якасці абавязковых — то-бок элементаў школьнай формы (часцей за ўсё гэта камізэлькі і жакеты). Адпаведныя заяўкі гандлю павялічаны.

— У 2024-25 навучальным годзе Міністэрствам адукацыі прынята рашэнне аб замацаванні тых падыходаў да школьнай формы, якія былі выбраны раней, — паведаміла **кансультант упраўлення агульнай сярэдняй адукацыі Галоўнага ўпраўлення агульнай сярэдняй і дашкольнай адукацыі Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь Ірына БУЛАЎКІНА**. — Кожная ўстанова адукацыі працягне працу па пэдагагічным пераходзе да школьнай формы.

Ну, а каб бацькі не разгубіліся і не забыліся набыць усё, што трэба да 1 верасня, на сайце Міндукацыі адкрыта рубрыка «Падрыхтоўка да новага навучальнага года», дзе размешчаны прыкладны пералік асноўных пакупаў да школы. Акрамя таго, у Міністэрстве адукацыі ў сувязі з чарговай кампаніяй па зборы дзяцей да новага навучальнага года працуе гарачая лінія.

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ

БЕЛАРУСКАЕ СЛОВА КРОЧЫЦЬ ПА КІТАІ

Граматамі СПБ узнагароджаны кітайскія перакладчыкі

У апошні час даволі стабільна і актыўна развіваюцца беларуска-кітайскія літаратурныя стасункі. У многім гэта адбываецца дзякуючы намаганням Саюза пісьменнікаў Беларусі і яго партнёраў у Кітаі — у прыватнасці, Цэнтра даследаванняў Беларусі Усходне-Кітайскага педагагічнага ўніверсітэта ў Шанхаі і Другога Пекінскага ўніверсітэта замежных моў. Партнёры беларускай пісьменніцкай супольнасці ў Паднябеснай прыкладваюць самую актыўную намаганні для пашырэння беларускага мастацкага слова ў кітайскіх медыя на розных платформах — друкаваных і лічбавых, а таксама спрыяюць выданню ў Кітаі кніг беларускіх літаратараў.

Напрыканцы 2022 года пабачыў свет зборнік анталагічнага характару, дзе былі прадстаўлены творы дзевяці беларускіх паэтаў і празаікаў. Ініцыятар нараджэння гэтага праекта — доктар філалагічных навук, прафесар Другога Пекінскага ўніверсітэта замежных моў Чжан Хуэйцінь. Яна выступіла ў гэтым выданні і як перакладчык. Следам у Пекіне выйшла асобная кніга паэзіі і прозы Алеся Бадака. Перакладчыкам з'яўляецца дэкан філалагічнага факультэта Другога Пекінскага ўніверсітэта замежных моў Хань Сяе. Падрыхтаваны новыя выданні твораў беларускіх аўтараў, якія неўзабаве пабачаць свет.

Да працы пекінскіх літаратараў па прасоўванні ў Кітаі беларускай прозы і паэзіі далучыўся і кіраўнік Цэнтра даследаванняў Беларусі Усходне-Кітайскага педагагічнага ўніверсітэта ў

Шанхаі Бэй Вэньлі. Спраектаваны новыя ініцыятывы па развіцці кантактаў беларускага боку з перакладчыкамі і кніжнымі выдавецтвамі Шанхая — аднаго з буйнейшых цэнтраў кніжнай культуры Паднябеснай. Як вядома, у Шанхаі правёў частку свайго жыцця легендарны Лу Сінь (1881—1936). Дарэчы, ён з'яўляецца перакладчыкам і твораў уладжэнца беларускай зямлі — класіка польскай паэзіі Адама Міцкевіча. У 1956 годзе ў Мінску пабачыла свет кніга «Апавяданні» Лу Сіня ў перакладзе на беларускую мову Льва Салаўя. Народны мастак СССР Заір Азгур выканаў бюст пісьменніка Лу Сіня.

За прапаганду беларускай літаратуры ў Кітаі Чжан Хуэйцінь і Бэй Вэньлі адзначаны граматамі Саюза пісьменнікаў Беларусі.

Мікола БЕРЛЕЖ